

Filippenzen 2: 1-4

“Acht de ander voortreffelijker (uitnemender NBG) dan jezelf (2:3)”.

In de gemeente waar ik in Wapenveld lid was, had ik een goed contact met een gelovige zuster. In haar jonge jaren was dit Bijbelvers haar vaak voorgehouden. Denk niet te groot van jezelf, want de bijbel zegt dat de ander voortreffelijker is dan dat jezelf bent. Het gevolg was dat deze getalenteerde vrouw een negatief zelfbeeld ontwikkelde. Ik stel niet veel voor. De ander is altijd voortreffelijker dan dat ik ben. Ik doe maar niets in de gemeente, want er zijn vast en zeker mensen die het veel beter kunnen dan ik.

De vraag is natuurlijk of dit de bedoeling is van dit vers. Wil Paulus dat we negatief over onszelf denken? Is het de bedoeling dat we onszelf altijd de laatste plaats in de roedel geven? Wil hij dat we het mooie dat God in ons gelegd heeft aan talenten en aan karaktereigenschappen gaan onderwaarderen en zodoende onszelf klein maken? Eren we God door onszelf klein te maken en niet voor Hem te schitteren? Wil Paulus zeggen dat we ons moeten bezighouden met vergelijken met anderen, want daardoor ontstaan negatieve zelfbeelden meestal? Je neemt iemand in gedachten die in jouw gedachten een super goede christen is of iemand met heel veel talenten, je vergelijkt jezelf met die persoon en komt voor jezelf tot de conclusie dat het met jou allemaal nogal tegenvalt.

Wat je vergeet is dat je van die ander alleen maar de buitenkant ziet. Je ziet de ander op z'n best en van jezelf weet je alles, ook je slechtste momenten. Ik vind bijvoorbeeld Henk Binnendijk een inspirerende spreker. Ik zag hem vroeger wel bezig op het podium en op TV. Ik zie hoe hij mensen kan raken door wat hij zegt en hoe hij spreekt. Maar dat is Henk op z'n best. Ik zie hem niet als hij ochtendhumeur heeft, of als hij moppert op z'n vrouw om iets heel kleins. Nee, dat zijn alleen de dingen die ik alleen maar bij mezelf zie. Ik weet bovendien ook niet wat Henk allemaal denkt, maar van mezelf weet ik dat wel.

Het heeft geen enkele zin om mezelf te vergelijken met Henk en hem in die zin voortreffelijker te vinden dan mezelf. Omdat je van jezelf alles weet, je slechtste gedachten en je slechte humeur, en Henk alleen op z'n allerbest hebt gezien, ga je het altijd verliezen. Vergelijken met een ander heeft daarom geen zin. En het heeft al helemaal geen zin om daarom mijn van God gekregen talent om in de gemeente te gebruiken dan maar niet in te zetten, omdat Henk het beter kan.

Dat is niet wat Paulus bedoelt en dat is ook niet waar ik God mee groot maak.

Wat wil dit vers ons dan wel leren?

We eren God niet door onszelf klein te maken, we eren Hem juist door de mooie dingen die Hij ons gegeven heeft ten volle te benutten. En het gaat er dan om dat we die mooie dingen inzetten om te dienen. Om Christus te dienen en om je broeders en zusters te dienen. Het gaat om de vraag wiens eer je zoekt. Gaat het om je eigen eer, of gaat het om Gods eer en de eer van je broeder of zuster? Wij mogen onze talenten inzetten om de Ander (met een hoofdletter, de Here God dus) en de ander (met een kleine letter, je broeder of zuster dus) tot z'n recht te laten komen.

Ik heb al eerder gezegd dat Paulus deze brief schrijft vanuit de gevangenis en dat het hoofdthema van de brief 'blijdschap' is. In het tweede vers komen we dat woord opnieuw tegen. Er is één ding dat Paulus' blijdschap volkomen zou maken. Namelijk als de gemeente in Filippi eensgezind is. Wat is dat, eensgezind zijn? Dat betekent niet dat de Filippenzen over alle dingen precies gelijk moeten denken. In die zin is het in ons land onder christenen maar al te vaak opgevat. Er werd als het ware een meetlat gelegd langs het geloof van mensen. Vaak had deze meetlat te maken met het onderschrijven van bepaalde geloofsartikelen. Soms ook had de meetlat te maken met opvattingen. Als je christen bent dan hoor je deze opvattingen aan te hangen. Er werd als het ware voor je bepaald welke krant je moet lezen, welke politieke partij je moet stemmen, welke school je voor je kinderen uitzoekt en hoe je de zondag invult.

Als je deze opvattingen hebt, dan zie ik je als een waar christen, onderschrijf je deze opvattingen niet dan val je buiten de boot. Het gevolg is dat de christenheid in ons land versplinterd is geraakt. Als Paulus dat allemaal had moeten meemaken was zijn blijdschap er vast niet groter op geworden. Als we ernaar gaan streven dat iedereen in de gemeente overal dezelfde ideeën op na moet houden dan bevorderen we de eensgezindheid niet, maar dan doen we er afbreuk aan. Waar blijkt dan je eensgezindheid uit?

Eensgezindheid blijkt uit de gerichtheid van je hart. Uit het feit dat je samen de Here God en je naaste liefhebt, dat je samen Christus wil volgen. Dat je, zoals Galaten 2 zegt, je eigen ik hebt gekruisigd en jezelf in dienst van Christus hebt gesteld. Wie zijn eigen ik kruisigt heeft geleerd dat zijn eigen wil ondergeschikt is aan de wil van Christus.

Wat Paulus onder eensgezindheid verstaat legt hij verder uit in de verzen 5-8. Daar ga ik een volgende keer uitgebreider bij stilstaan. Volgens Paulus heeft eensgezindheid vooral te maken met de manier waarop gemeenteleden met elkaar omgaan. Het kan voorkomen dat een gemeente, waarin iedereen gelijk denkt en er dezelfde ideeën op na houdt, toch niet eensgezind is en de gezindheid van Christus niet uitstraalt. En andersom, kan het voorkomen dat in een gemeente heel verschillend gedacht wordt over allerlei onderwerpen en dat toch die gezindheid van Christus wordt uitgestraald. Die gezindheid wordt namelijk zichtbaar als er onderlinge liefde in de gemeente is.

Bij die gezindheid is er geen plaats meer voor zelfzucht, voor het zoeken van de eigen eer en voor geldingsdrang. Daar hebben wij mensen sinds de zondeval van Adam en Eva nogal last van. De Farizeeën lieten dat vaak zien in hun handelen. Zij wilden met hun vroomheid graag door mensen gezien worden. Het gewone volk werd minachtend 'de schare die de wet niet kent genoemd'. En ondertussen maakten zij van hun vroomheid een show. Ze stonden te bidden op de hoek van de straat om maar gezien te worden. Zij maakten zichzelf groot door de ander naar beneden te drukken. Wie zo handelt, heeft z'n loon al, zegt de Here Jezus.

Deze houding is het tegenovergestelde van de gezindheid van Christus. Waar de liefde van Christus heerst maakt zelfzucht en geldingsdrang plaats voor offerbereidheid en bescheidenheid. Dan werken we niet met de ellebogen, maar laten we de ander voorgaan. Dan waarderen we de ander en vinden het belangrijker dat ook de ander tot z'n recht komt dan dat we zelf tot ons recht komen.

Als je dit op je laat inwerken ben je geneigd om te sputteren. Dit is een onmogelijke eis. Uit het feit dat we sputteren blijkt wel dat het Evangelie dwars tegen ons hart ingaat. Geen mens kan dit in eigen kracht volbrengen. Het is alleen maar mogelijk in verbondenheid met de Here Jezus Christus, wanneer zijn Geest ons beheerst. Laten we daar maar om bidden, want alleen dan kan de gezindheid van Christus zich ook in ons leven en onze gemeente manifesteren.

AMEN